

การพัฒนารูปแบบการบริการการแพทย์ทางไกล “3Health 3สี”
ในผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูงโรงพยาบาลแกดดำ จังหวัดมหาสารคาม

DEVELOPMENT OF TELEMEDICINE SERVICE MODEL IN DIABETIC
AND HYPERTENSION PATIENT KAEDAM HOSPITAL, MAHASARAKHAM

จิราพร สารวะะ

โรงพยาบาลแกดดำ จังหวัดมหาสารคาม

บทนำ : ที่มา/ขนาดของปัญหา

Introduction

Met

Res

Concl

R

DM/HT

- ความชุกของโรคเบาหวานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 8.9 ในปี 2557 เป็นร้อยละ 9.5 ในปี 2563
- ความชุกของโรคความดันโลหิตสูงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 24.7 ในปี 2557 เป็นร้อยละ 25.4 ในปี 2563
- เกิดความแออัดในโรงพยาบาล
- ภาระงานเพิ่มมากขึ้นและประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยลดลง

กระทรวงสาธารณสุข

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ.2563-2580)

โดยนำระบบ Telemedicine/Telehealth มาใช้ร่วมกับ Health Rider หรือการบริการจัดส่งยาถึงบ้าน

ประเด็น ; ระบบข้อมูลสุขภาพและเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Digital Health)

ตัวชี้วัด

เป้าหมาย ผลงาน ร้อยละ

การให้บริการไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ของจำนวนครั้งการนัดหมายรับบริการในกลุ่ม

ผู้ป่วย กลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และกลุ่มติดตามอาการทั้งหมด

Introduction

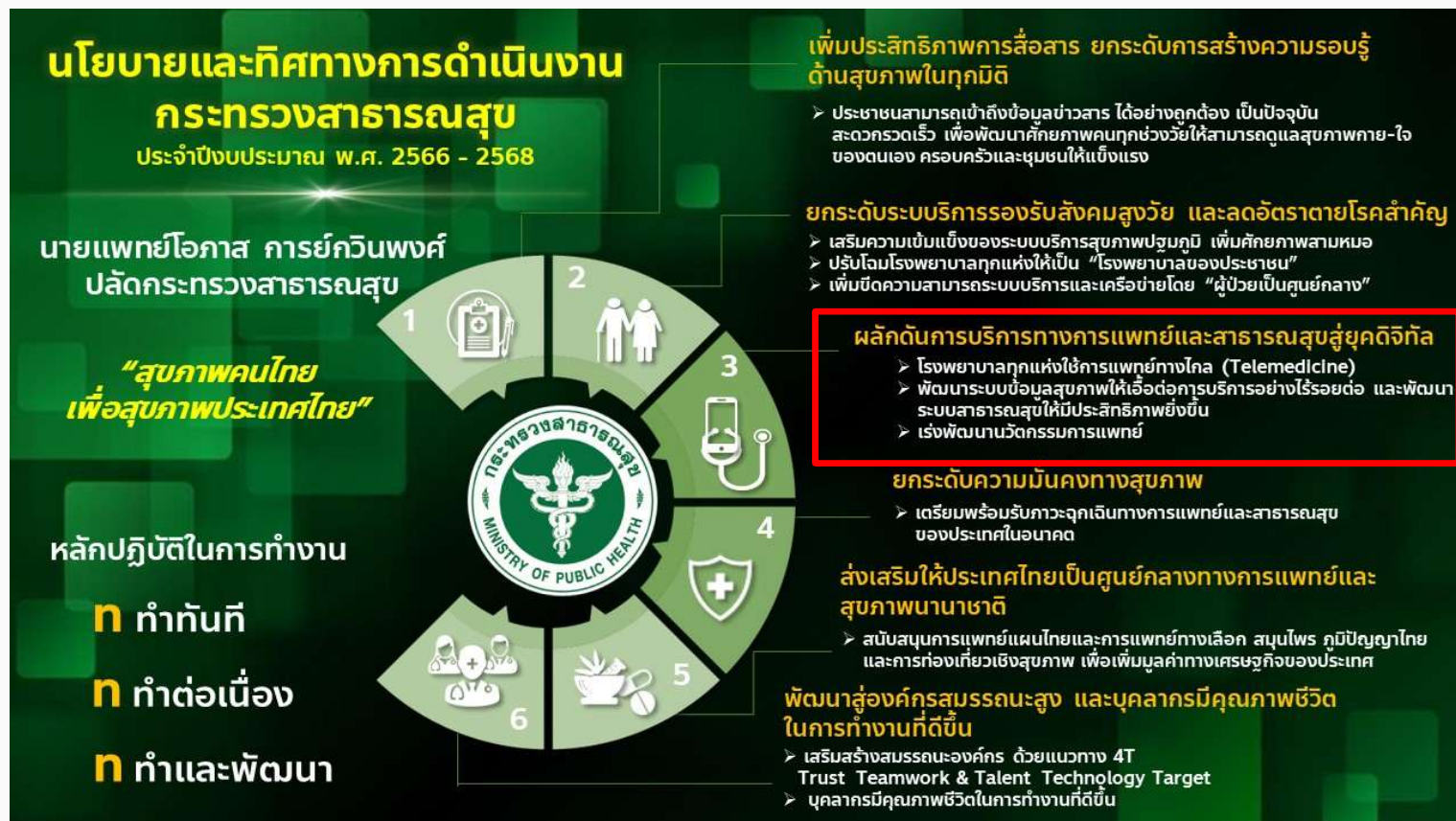
Meti

Res

Concl

Re

บทนำ : ที่มา/ขนาดของปัญหา

Introduction

Metl

Res

Concl

Re

บทนำ : แนวคิด/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

→ Telemedicine/การแพทย์ทางไกล

“ คือ การจัดให้บริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนที่อยู่ห่างไกลโดยบุคลากรผู้เชี่ยวชาญทาง การแพทย์ อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ การวินิจฉัย การรักษา เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกสบายให้ผู้ป่วย ที่ไม่สะดวกเดินทางเข้ามา รับบริการด้วยตนเอง ทำให้สามารถเข้าถึงการตรวจรักษาและได้รับการวินิจฉัยไม่แตกต่างจาก การมาตรวจรักษาที่โรงพยาบาล ลดค่าใช้จ่าย ลดความแออัดรอคอย”

Introduction

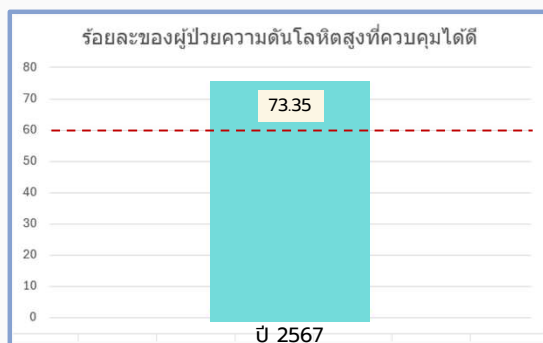
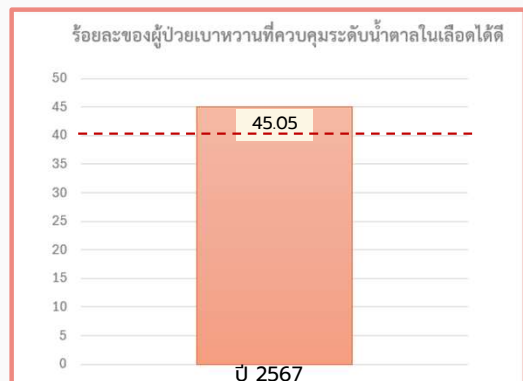
Metl

Res

Concl

Re

บทนำ : บริบท/งานประจำ

การดูแลผู้ป่วยเบาหวาน/ ความดันโลหิตสูงรูปแบบเดิม

- ให้บริการตรวจรักษาที่คลินิกโรคเรื้อรังใน รพ. แกด้า
- ให้บริการตรวจรักษาที่ รพ.สต. 8 แห่ง
แต่ละ 2 ครั้ง/เดือน

ผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูงที่ควบคุมได้ดี
มีระยะเวลาในการรอคอยนาน เกิดความแออัดในการให้บริการ

ระบบ Telemedicine

มีการให้บริการการแพทย์ทางไกลเพียง 88 ครั้ง (ร้อยละ 1.63)

รูปแบบและเกณฑ์การคัดกรองผู้ป่วยที่จำเป็นต้องได้รับการ
Telemedicine ยังไม่ชัดเจน และยังไม่มียระบบการจัดส่งยาให้ผู้ป่วย
ผู้ป่วยต้องมารับยาเองที่ รพ.สต.

Introduction

Metl

Res

Concl

Re

บทนำ : วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การให้บริการการแพทย์ทางไกล โรงพยาบาลแกด้า จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการแพทย์ทางไกลในผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง
3. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น

วิธีการศึกษา : รูปแบบการศึกษา

- การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (ACTION RESEARCH) แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะวิเคราะห์
สถานการณ์และ
บริบท
(ก.ค.67-ก.ย.67)

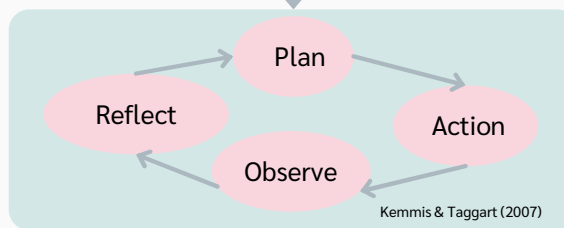
ระยะพัฒนารูปแบบบริการ
(ต.ค.67-เม.ย.8)

ระยะประเมินผล
(พ.ค.2568)

Methods

- ศึกษาการให้บริการ
Telemedicine
 - รูปแบบ
 - การดำเนินงาน
 - ผลลัพธ์
 - ปัญหา/อุปสรรค
- จำนวนการให้บริการ
Telemedicine

แนวทางการบริการการแพทย์และการสาธารณสุขทางไกล
ของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2567

ผู้เข้าร่วมวิจัย
• ผู้ดำเนินงาน จำนวน 10 คน

“การพัฒนารูปแบบการบริการ
การแพทย์ทางไกล “3Health 3ลี”
ในผู้ป่วยเบาหวานและความดัน
โลหิตสูงโรงพยาบาลแกด้า จังหวัด
มหาสารคาม

ผลของรูปแบบ

- ข้อมูลการให้บริการการแพทย์
ทางไกลในผู้ป่วยเบาหวานและ
ความดันโลหิตสูง
- ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้
ส่วนเสีย

Intr

R

Cor

Intro

Methods

Re

Conc

F

วิธีการศึกษา : รูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ

ระยะวิเคราะห์
สถานการณ์และบริบท

(ก.ค.67-ก.ย.67)

- ศึกษาการให้บริการ
Telemedicine
 - รูปแบบ
 - การดำเนินงาน
 - ผลลัพธ์
 - ปัญหา/อุปสรรค
- จำนวนการให้บริการ
Telemedicine

- เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผู้ดำเนินงาน ได้แก่
 - พยาบาล sw.สต.
 - แพทย์
 - พยาบาลคลินิกโรคเรื้อรัง
 - เภสัชกร
 - นักวิชาการสารสนเทศ
 - อสม.
- จำนวน 10 คน เลือกแบบเจาะจง
- เครื่องมือ: แบบสัมภาษณ์เชิงลึก
- เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ
 - ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (HOSxP)
 - เครื่องมือ: แบบบันทึกข้อมูล

วิธีการศึกษา : รูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ

Intr

Methods

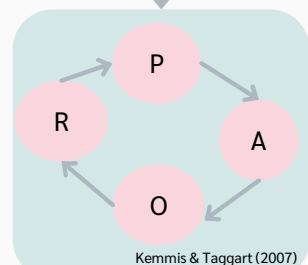
R

Cor

ระยะพัฒนารูปแบบบริการ

(ต.ค.67-เม.ย.8)

แนวทางการบริการการแพทย์
และการสาธารณสุขทางไกลของ
หน่วยบริการในสังกัดกระทรวง
สาธารณสุข พ.ศ.2567

ผู้ดำเนินงาน จำนวน 10 คน

- การสะท้อนผลการดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

R

Kemmis & Taggart (2007)

- สังเกตการณ์ การดำเนินงาน
 - บันทึกการดำเนินงาน
 - ผลการดำเนินงาน
 - ปัญหาและอุปสรรค

O

P

- ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน ออกแบบรูปแบบการให้บริการแพทย์ทางไกลในผู้ป่วยเบาหวาน และความดันโลหิตสูงที่ควบคุมได้

A

- นำรูปแบบที่พัฒนาไปปฏิบัติใน
 - รพ.สต.โนนภิบาลและ รพ.สต.หนองบัว
 - ผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง จำนวน 1,055 คน

Intro

Methods

Re

Conc

F

วิธีการศึกษา : รูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ

ระยะประเมินผล

(พ.ศ.68)

- ข้อมูลการให้บริการการแพทย์ทางไกลในผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง
- ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ข้อมูลจำนวนผู้ป่วยเบาหวาน/ความดันโลหิตสูงได้รับการผ่านระบบการแพทย์ทางไกล
 - เก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (HosXp)
 - กลุ่มตัวอย่าง: ผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูงทั้งหมด ที่มารับบริการที่ รพ.สต.โนนภิบาลและ รพ.สต.หนองบัว จำนวน 1,055 คน
 - เครื่องมือ: แบบเก็บรวบรวมข้อมูล
- ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย
 - เครื่องมือ: แบบสอบถาม
 - กลุ่มตัวอย่าง: ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 30 คน คัดเลือกแบบเจาะจง

วิธีการศึกษา : การวิเคราะห์ข้อมูล

Intro

Methods

Re

Conc

F

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิเคราะห์เชิงเนื้อหา
(Content Analysis)

ข้อมูลเชิงปริมาณ

- สถิติเชิงพรรณนา
 - ความถี่
 - ร้อยละ

Introd

Metl

Results

Concl

Re

ผลการศึกษา : 1. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์

การดูแลผู้ป่วยเบาหวาน/
ความดันโลหิตสูงรูปแบบเดิม

- ให้บริการตรวจรักษาที่คลินิกโรคเรื้อรังใน รพ. แกดดำ
- ให้บริการตรวจรักษาที่ รพ.สต. 8 แห่ง
แห่งละ 2 ครั้ง/เดือน

ผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูงที่ควบคุมได้ดี มีระยะเวลาในการรอคอยนาน เกิดความแออัดในการให้บริการ

ระบบ Telemedicine

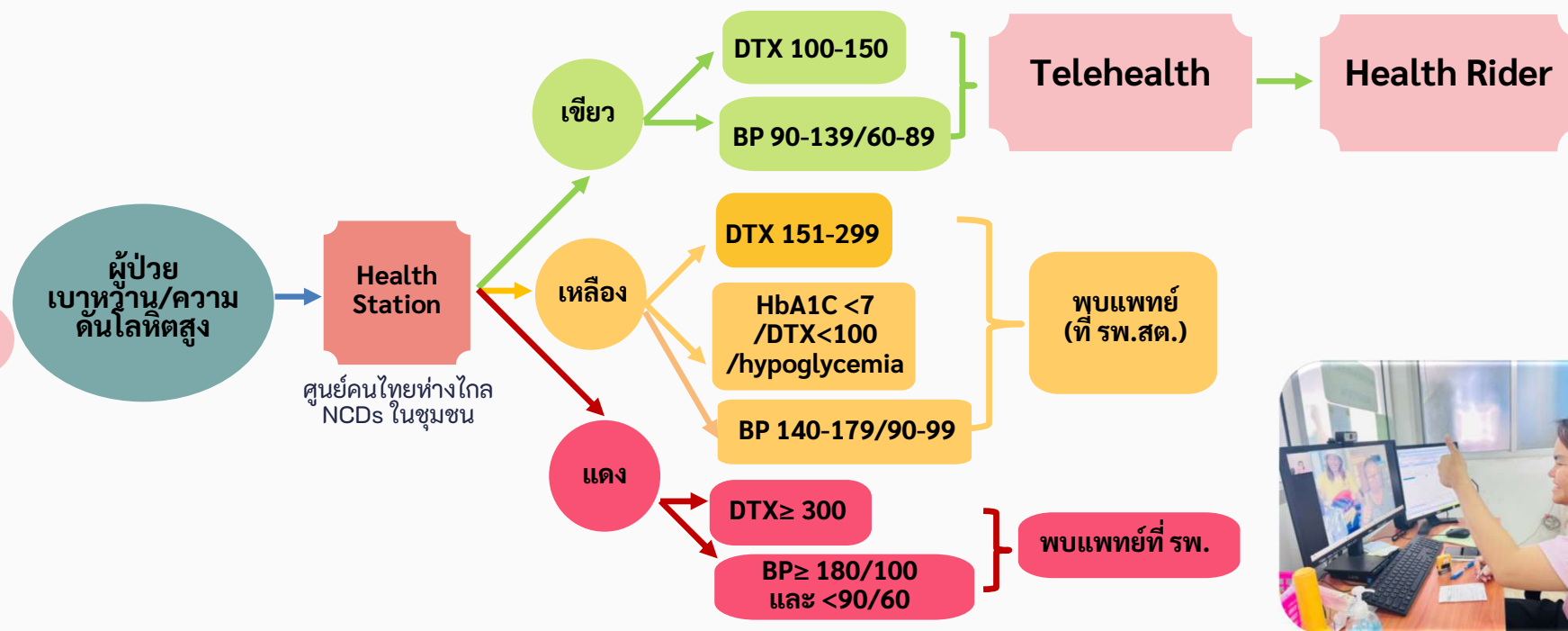
มีการให้บริการการแพทย์ทางไกลเพียง 88 ครั้ง (ร้อยละ 1.63)

รูปแบบและเกณฑ์การคัดกรองผู้ป่วยที่จำเป็นต้องได้รับการ Telemedicine ยังไม่ชัดเจน และยังไม่มียระบบการจัดส่งยาให้ผู้ป่วย ผู้ป่วยต้องมารับยาเองที่ รพ.สต.

ต่ำกว่าเกณฑ์ตัวชี้วัด
ที่กำหนด

ผลการศึกษา : 2.ผลการพัฒนารูปแบบ

“ 3 Health 3 สี” ระบบบริการผู้ป่วยเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง ใน รพ.สต

Met|

Results

Concl

Re

[illegible]

เกณฑ์การคัดแยกผู้ป่วยตามกลุ่ม		
สำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวาน และ โรคความดันโลหิตสูง		
		การแปลผล
น้ำตาลกลูโคส (DTX)	น้อยกว่า 100	เหลือง
	100 - 149	เขียว
	150 - 249	เหลือง
	250 - 299	แดง ส่ง ผู้ป่วยพบแพทย์ที่ HCTD ทันที
	300 ขึ้นไป	แดง ส่ง ผู้ป่วยพบแพทย์ที่ ED ทันที
ความดันโลหิต (BP)		
ความดันโลหิตตัวบน	น้อยกว่า 90	แดง
	90 - 139	เขียว
	140 - 179	เหลือง
	มากกว่าหรือเท่ากับ 180	แดง
ความดันโลหิตตัวล่าง	น้อยกว่า 60	แดง
	60 - 89	เขียว
	90 - 99	เหลือง
	มากกว่าหรือเท่ากับ 100	แดง
ชีพจร	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50	แดง
	50 - 99	เขียว
	100 - 119	เหลือง
	มากกว่าหรือเท่ากับ 120	แดง
หายใจ	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15	แดง
	16 - 20	เขียว
	มากกว่า 20	แดง

หมายเหตุ

- ต้องอยู่ในเกณฑ์ สีเขียว ทั้งหมด	- สีเขียว Telemed ที่ รพ.สต./พหุพยาบาลที่ รพ.สต.
- อยู่ในเกณฑ์ สีเหลือง อย่างน้อย 1 อย่าง	- สีเหลือง (พบแพทย์ที่ รพ.สต.)
- มีการอื่น ๆ ผิดปกติ/ต้องการยาอื่น ๆ เพิ่มเติม	- สีเหลือง (พบแพทย์ที่ รพ.สต.)
- อยู่ในเกณฑ์ สีแดง อย่างน้อย 1 อย่าง	- สีแดง (ส่งพบแพทย์ที่ รพ.สต.)

Introduce

Method

Results

Conclusic

Ref.

ผลการศึกษา : 3.ผลของรูปแบบ

ประเด็นตรวจราชการ

ระบบข้อมูลสุขภาพและเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Digital Health)

ตัวชี้วัด

เป้าหมาย

ผลงาน

1. ให้บริการไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ของจำนวนครั้งการนัดหมายรับบริการในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และกลุ่มติดตามอาการทั้งหมด

ร้อยละ 10

18.19 ✓

**ยอดผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง ที่มารับบริการ sw.สต.โนนภิบาล และ sw.สต.หนองบัว จำนวน 1,055 คน จำนวนการนัดหมาย 3,165 ครั้ง (ต.ค.67-เม.ย.68) ได้รับบริการการแพทย์ทางไกล 576 ครั้ง

2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ

80

83.33 ✓

Introducti

Method

Results

Conclusions

Ref.

อภิปรายผลการศึกษา

- การพัฒนารูปแบบบริการการแพทย์ทางไกล “3Health 3สี” ช่วยเพิ่มการคัดกรอง และเพิ่มการให้บริการการแพทย์ทางไกลได้สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้

ตอบสนองนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ.2563-2580)

ประเด็นตรวจราชการ

ระบบข้อมูลสุขภาพและเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Digital Health)

ตัวชี้วัด

1. ให้บริการไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ของจำนวนครั้งการนัดหมายรับบริการในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และกลุ่มติดตามอาการทั้งหมด

เป้าหมาย
ร้อยละ 10

ผลงาน
18.19 ✓

2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ

ร้อยละ 80

83.33 ✓

**ยอดผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง ที่มารับบริการ sw.สต.โนนภิบาล และ sw.สต.หนองบัว จำนวน 1,055 คน จำนวนการนัดหมาย 3,165 ครั้ง (ต.ค.67-เม.ย.68) ได้รับการบริการการแพทย์ทางไกล 576 ครั้ง

Introd

Metl

Res

Conclusions

Re

ข้อเสนอแนะ

- ขยายรูปแบบบริการรูปแบบบริการให้ครอบคลุมทั้งเขตพื้นที่เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอแกดำ
- พัฒนาระบบให้ครอบคลุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอื่น ๆ ต่อไป

Introd

อ้างอิง

Metl

Res

Concl

Ref.

1. กระทรวงสาธารณสุข (2567). แนวทางการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขทางไกลของหน่วยบริการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2567. สืบค้นจาก <https://drive.google.com/drive/folders/1TbVxyXgqo1gb0XsXglX3YBWbs05Oko7r>